

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Cap. IX. Eosde[m] esse ebriosos, & quanta eorum elatio animi, & quales
sint errores, & quare in errore persistent.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

CAPVT IX.

EOSDEM ESSE EBRIOSOS
 & quanta eorum elatio animi,
 & quales erronee, & quare
 in errore perfi-
 stant.

Hic primò omnium occurrit ebrietas,
 quæ maximè falsis prophetis & eorū
 ingenio conuenit ob singulares eius effe-
 ctus. Ipsi enim cū sint amari, facilè illis
 hæc ebrietas animi amaritudinē conciliat,
 secundum illud Ecclesi 31. 39. *Amaritudo
 anime vinum multum potatum.* Hæc in-
 ter carnis opera recensetur Gal. 5. 19. 20. 21.
 & ipsi carnales sunt maximè. Quia verò
 Osee 10. 2. *Diuisum est cor eorū,* certum est id
 per ebrietatem aliquorum factum, teste
 eodem cap. 4. 11. dicente, *Fornicatio & vi-
 num & ebrietas auferunt cor.* Hinc etiam
 eadem probat cordis eorum superbiam.
 Vt enim inquit Ecclesiasticus capit. 31. 31.
*Ignis probat ferrum durum: sic vinum corda
 superborū arguet in ebrietate potatum.* Hinc
 illorum error, atq; in fide in constantia.

H 3.

Palpa-

1.
Ebrietas
eorum.

85 DE FALSIS PROPHETIS,

Palpabunt enim, inquit Iob cap. 12. 25. quasi in tenebris, & non in luce, & errare eos facies sicut ebrios. Nam Dominus Isai. cap. 19. 14. Miscuit in medio eorum spiritum vertiginis: & errare eos fecit sicut Aegyptios in omni opere eorum, sicut errat ebrius & vomens. Vnde psalm. 106. 26. 27. Anima eorum in malis contabuit. Turbati sunt, & (per apostasiam & perfidiam) moti sunt sicut ebrius. Et ne illis aliquid sapientiae inesse arbitreris, quo eos consulas, addit. Et omnis sapientia eorum, non comesta, sed deuorata est. Hinc illorum cum dæmone Apoc. 12. 12. ira magna. Vinum enim, vt est Eccl. 31. 38. multum potatum, irritationem, & iram, & ruinas multas facit. Tria enim hæc in illis supremum Dominium tenent. Hinc illorum libido, & vndique excitatus tumultus. Luxuriosa enim res vinum, Prouer. 20. 1. & tumultuosa ebrietas. Noluit ergo D. Paulus nos inebriari Epes. 5. 18. vino in quo est luxuria. Noluit Christus Luc. 21. 34. corda nostra grauari aut crapula aut ebrietate, aut curis huius vite. causam subiungens, inquit. Ne superueniat in vos repentina dies illa, tanquam laqueus enim superueniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terra. Hanc ebrietatem in falsis prophetis dominari Isa. cap. 28. 7. 8. docet,

docet, Pra vino quoq; nescierūt, pra ebrietate errauerūt, sacerdotes & propheta nescierūt, pra ebrietate absorpti sunt à vino, errauerūt in ebrietate, nescierunt videntē, ignorauerūt iudiciū. Omnes enim mēsa repleta sunt vomitu sordiumq; ita ut non esset ultra locus. Hæccine indigna? indigniusq; q̄ pudet dicere & certissimum est, q̄ ab ipsis Transyluania incolis ad fidē Catholicā cōuersis audiui, qui cum Lutherandis concionatoribus, qui præstantissima catholicorū sacerdotū vini promōtoria ad se rapuerunt: his omnibus, quæ Isaias commemorat, lusus inhonestissimos adhibuisse, secundum illud 1. Cor. 10. 7. *Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere.* Vbi enim pseudopastores cum suis mulieribus ad superintēdentem conuenerant & vino æstuauerant, spoliatis omnibus vestib; tam masculi concionatores, quā fæminæ, supra mensas, sub mensis, supra scamna, sub scamnis, supra & infra lecticas turpissima agitabant, seruatoribus inspectantibus. Estne hoc grauius, quàm quod queritur Isaias aduocās etiam bestias ad huiusmodi pecudes deuorandas? Omnes, inquit cap. 56. 9. *bestia agri venite ad deuorandum, uniuersæ bestie saltus. Speculatores eius caci omnes nescierunt uniuersi, canes muti nō valentes latrare, videntes vana dormientes & amantes somnia.*

*Ebrietas
concionatorū
Trā
sylvania.*

§8 DE FALSIS PROPHETIS,

*Et canes impudentissimi nescierunt saturitatem, ipsi pastores ignorauerunt intelligentiam. Omnes in viam suam declinauerunt, unusquisque ad auaritiam suam à summo usque ad nouissimum. Venite sumamus vinum, & impleamur ebrietate: & erit sicut hodie, sic & cras, & multò amplius. Verba sunt malorum prophetarum, quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum, Philip. 3. 19. qui presentis diei voluptatibus minimè satiati, parant futuras multo maiores presentibus. Hi populum ad comotationes & comessationes, non ad conciones & carnis corporisque castigationes inuitant: sed vt CHRISTVS Dominus cauit grauissimè, ne cum his ebriosis bibamus Matth. capit. 24. 48. 49. 50. 51. Luc. capit. 12. 45. 46. alioqui partem habituri cum hypocritis, ibi, vbi fletus erit & stridor dentium, ita D. Paulus, vult ne cum his cibum sumamus 1. Corinth. 5. 11. *Nunc autem scripsi vobis, inquit, non commisceri, si is qui frater nominatur (multò magis si sibi prophetæ nomen tribuat) est fornicator, aut auarus, aut idolis seruiens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, cum huiusmodi nec cibum sumere.**

Alterum est animi mentisq; elatio, de qua

qua etiam nonnihil cap. 7. egimus, qua si possent, niterentur cum Antiocho 2. Machab, 5. 21. præ superbia terram ad nauigandum: pelagus verò ad iter agendum deducere. Tales nouissimis his temporibus futuros D. Paulus 2. Tim. 3. 2. asserit.

Hoc autem scitote, inquit, quòd in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa, & erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, &c. sicut & eosdem Rom. 1. v. 30. describit. De his egimus fufus, cum eorum arrogantiam cap. 7. descripsimus, nunc licet addere quàm contemptim Lutherus de Ecclesiæ Catholicæ Episcopis & Præfultibus, de magistratu seculari, & quàm magnificè de se senserit. Vix vllum Sanctorum Patrum esse, quem non carpat, ostendit in conuiujs mensalibus cap. de Patribus Ecclesiæ, vbi sic ait, Hieronymus legere licet propter historiã: audi hominis impudentiam. Nam de fide & vera religione, & doctrina ne verbum quidem in ipsius scriptis extat. Origenem iam dudum diris deuoui. Chrysoftomum nullo loco habeo, nō est nisi loquaculus. Basilius nihil valet, totus est monachus, ne pilo quidem illū redimerē. Apologia Philippi omnes Ecclesiæ doctores exuperat, etiam Augustinum. Bernardus

2.
Elatio
animi.

Lutherus
quomodo
carpat
Patres.

Lutherus
quomodo
contēnat
Sanctos
Patres.

50 DE FALSIS PROPHETIS

dus omnes Ecclesiæ Doctores vincit con-
 cionando: sed cùm disputat, in alium vi-
 rum mutatur: ibi nimiũ tribuit præcepto
 & libero arbitrio. Tertullianus inter Ec-
 clesiæ Doctores merus est Carolstadius.
 Cyprianus Martyr infirmus est Theolo-
 gus. Et paulò post, S. Hieronymus scripsit
 in Matthæum & epistolam ad Galatas, &
 ad Titum, sed quàm frigidè? Ambrosius
 sex libros super Moysem scripsit, sed quam
 ieiunos? Augustinus nihil singulare habet
 de fide. Idem ibidem in capite de schola-
 sticis Theologis, Dionysius multa garrit
 de diuinis nominibus, de Ecclesiastica &
 cælesti Hierarchia, adeo vt eum hæcenus
 vocauerint diuino loquũ Theologum, qui
 de rebus summis & diuinis scripserit: sed
 meræ sunt fabulæ. Libro verò de captiui-
 tate Babylonica cap. de ordine, Mihi, in-
 quit, in totum displicet, tatum tribui Dio-
 nysio, cùm nihil in re sit solidæ eruditio-
 nis. Omnia illius sunt propè somnijs simil-
 lina. In caput 22. Geneseos scribens, Quin-
 te Hieronymo conculcamus, ait, cum tua
 Bethlehem, cuculla & deserto? Contra re-
 gem verò Angliæ agens. Quis, inquit, est
 Augustinus? Quis nos coget illi credere?
 qua authoritate eius verbum est articulus
 fidei

fidei? Sic in colloquijs Germanicis fol. 499. & ad 49. caput Geneseos carpit D. Gregorium In resolutionibus ad 13. propositionem de potestate Papæ calumniatur Isidorum, In captiuitate cap. de Baptismo traducit Petrum Lombardum Magistrum sententiarum. Et hæc in Doctores Ecclesiæ, quos Dominus, teste D. Paulo Ephes. 4. II. posuit ad consummationem sanctorum, in opus ministerij, in edificationem corporis Christi, donec occurramus omnes in unitatem fidei, & agnitionis filij Dei.

Atque hic meritò assentimur Socrati *Fons hæ-*
lib. 7. historiæ cap. 32. docenti & tradenti *reseon o-*
fontem, vndè hæreses omnes promanare *mnum*
& scaturire solent, vnde & Nestorium ve- *quis?*
nena hæreseos suæ depròpisse & diffudisse
cõstat. Ex tumore scilicet mētis, neglectuq;
Sanctorum Patrum, atq; contemptu anti-
quarum traditionū, cū sibi nimiū sapiens,
fastu inflatus eloquij, se non indigere do-
ctore putauit. Neq; verò Lutherus hac Pa-
trum censura contentus, Ecclesiarū etiam *Lutherus*
presules & Antistites prouocando lacesit. *calumni-*
In libro enim aduersus falsò nominatū Ec- *atur Epi-*
clesiasticum ordinem Episcoporū scribit *scopos.*
ita: Huc, huc nunc attendite vos Episcopi,
imo Episcoporum vmbra.

Doctor

Doctor Lutherus ille à vobis toties damnatus, bullam & edictum vobis leget non valdè teneris vestris auribus placiturū, &c. Principes verò & reges, cuius apud Reges & principes illum fuerint authoritatis, facile colliges contēnit. lector, vbi librum eius contra regem Angliæ euolueris, vbi inter cætera sic scribit,

Reputo illos principes, veluti lendes recentes, quæ, priusquam inde pediculi nascantur, inanes aridæq; sunt pelliculæ. Ego autem huiusmodi lendibus bene faueo, vt gloriantur & cantent. Nos sumus vilis profapiæ, pediculi sunt parentes nostri, magni illi Gigantes, qui etiam Romanum Imperatorem Syllam multosq; alios interfecerunt. Quid igitur ad nos? Sit Lutherus mendicus dicens. Verum est lendes estis, pediculi nondum facti. Hæc ille.

De se verò quanta animi elatione loquitur, testatur libro, quem aduersus falsò nominatum Ecclesiasticum ordinem Episcoporum scripsit, vbi inter cætera ita loquitur, Ego appello me Ecclesiasten Dei gratia, & titulo insigniui meipsum, quem vos tot conuitorum plaustris hæreticum appellatis: eumq; titulum nunc mihi summo (vt ne ignoretis) magnifico vestri & Satanae contemptu. Et si Euangelistam me etiam

etiam Dei gratia nominarem, citius essem *Se Euan-*
 ostensurus me hoc maiore iure facere, quã *gelistam*
 vestrum aliquis, titulo aut nomini Episco- *nominat.*
 pi satisfaceret. Certus enim sum, sic Chri-
 stum me nominare, & pro Ecclesiate ha-
 bere, qui meæ doctrinæ Magister est, eum-
 testem non dubito futurum in die illo ma-
 gni iudicii, hanc doctrinam non esse meã,
 sed Dei, sed spiritus Domini, puriq; & sin-
 ceri Euangelij, proinde hoc scripto vobis
 palam significo, & iam ante pronuncio me
 de cætero (quandoquidem palam veritati
 resistitis) non tantum honoris habiturum,
 vt me, aut meam doctrinam, vestro aut vl-
 lius angeli de cælo iudicio subijcere di-
 gner. Idem aduersus regem Angliæ, Dog-
 mata mea stabunt, & Papa cadet, inuitis o-
 mnib; portis inferi, me vocauerunt ad bel- *Bellicosus*
 lû: bellum igitur habebûnt, pacem oblatam *Luther.*
 contempserunt: pacem igitur non habe-
 bunt, Deus viderit vter primò fessus defe-
 cerit, Papa an Lutherus, sic placet indies
 magis ac magis superbire aduersus insulsos *Superbus*
 istos & ineptos basiliscos, quò magis ipsi *Luther.*
 fugerunt. Instat enim mors papatus abomi-
 nabilis, vrget eum ineluctabile suum fatû
 (vt Daniel ait) ad finem si venit. & nemo
 auxiliabitur ei. Si solius Christi sumus, quis
 est

est iste stolidus rex, qui suis mendacijs nos
 Papæ facere molitur? Nos nõ sumus Papæ,
 sed Papa noster est: nostrũ est nõ iudicari
 ab ipso, sed ipsum iudicare: Spiritualis e-
 nim à nemine iudicatur, sed ipse iudicat o-
 mnes: quia verum est, Omnia vestra sunt,
 etiam Papa, quantò magis sordes istæ & la-
 bes hominum? Ego aduersus dicta Patrũ,
 hominum, Angelorum, dæmonum, pono
 non antiquum vsum, non multitudinem
 hominũ, sed vnus maiestatis æternæ ver-
 bum, Euangelium, quod ipsimet coguntur
 probare. Hic sto, hic sedeo, hic insulto
 Thomistis, Henricistis, Sophistis, & om-
 nibus portis inferi, nedum dictis hominũ
 quantumlibet Sanctorum aut consuetudi-
 ni fallaci; Dei verbum est super omnia, di-
 uina maiestas mecum facit, vt nihil curem,
 si mille Augustini, mille Cypriani, mille
 Ecclesiæ Henricianæ contra me starent,
 Deus errare & fallere non potest. Augusti-
 nus & Cyprianus, sicut omnes electi, erra-
 re potuerunt & errauerunt, &c. Incessit
 rex conuitiis libellum meum contra libe-
 rum arbitrium scriptum, quem Erasmus
 Roterodamus coactus est dimittere, & in-
 tactum relinquere. Et trotz non solũ
 regi & Erasmo, verũ etiam coram Domi-
 no Deo

*Quomo-
do insultat omnis
bus Lu-
therus.*

no Deo, & omnibus diabolis, &c. Bone *Quã pro*
 Deus quam diligenter subtilibusq; modis *triosus san*
 quærunt me. Anné ego sum præciosus & *quis Lu-*
 nobilis vir? Imò certis his mille annis, vix *theri.*
 nobilior fuit sanguis quam Lutherus. Cur
 ita? Coniice tu ipse. Tres iam pontifices
 Romani, tot Cardinales, Principes, Episco-
 pi, Monachi, magniq; Iohannes eruditi,
 totus mundus, hi omnes super sanguinem
 Lutheri proditores, latrones & carnifices
 sunt, aut certè libenter esse vellent: sed &
 diabolus cum suis. Vah te, Ego ipse sanguinè
 meum odi, quando hæc cogito, quod ego
 tales magnificos & præstantes carnifices
 ac latrones habere debeam. Hæc ille pro
 sua modestia Euangelica.

Tertium est, pseudoprophetarum er-
 ror, quem docent, & in errorem ducunt. *3. Error*
 Hi enim sunt, *qui alienati sunt*, vt inquit *eorum.*
 Dauid psal. 57. 5. *à vulua, errauerunt ab vte-*
ro, locuti sunt falsa: qui Iob. 12. 25. *palpant*
quasi in tenebris, & non in lucè, & quos Deus
errare facit sicut ebrios; Error enim & tene-
 bræ, vt est Eccles. 11. 16. his peccatoribus
 concreatæ sunt, & Prouerb. 13. 13. animus
 dolosi errat in peccatis. Hi sunt sidera er-
 rantia, Iudæ 13. & in errorem mittentia.

Hi si-

Hi fimiles Balaam, de quo D. Petrus loquens 2. Pet. 2. 14. *Pellicientes animos instabiles, cor exercitatum auaritia habentes, maledictionis filij: dereliquentes rectā viam errauerunt, secuti viam Balaam.* (de quo Num. 12. 23.) *ex Bosor, qui mercedem iniquitatis amauit, correptionem verò habuit suae vesaniae, subiugale mutum animal hominis voce loquens, prohibuit propheta insipientiam.* Cuius & Iudas apostolus v. 11. meminit Huius etiam erroris causam ponit idē D. Petrus auaritiam, sicut & D. Paulus 1. Timoth. 6. 10. *Cupiditatem, cū inquit, Radix omnium malorum est cupiditas; quam quidam appetentes errauerunt a fide, & inseruerunt se doloribus multis, incidentes, vt paulò ante dixerat, in laqueum diaboli.* Modum verò quo alios in errorem pertrahunt, describit D. Petrus 2. Pet. 2. *Hi, inquit, sunt fontes sine aqua, & nebula turbibus exagitata, quibus caligo tenebrarum reseruat.* *Superba enim vanitatis loquentes, pelliciunt in desideriis carnis luxurie, eos qui paululum effugiunt, qui in errore conuersantur, libertatem illis promittentes, cū ipsi serui sint corruptionis.* Non attendunt hi ad id quod D. Paulus monuit Galatas cap. 5. 13. quòd licet diceret in veram libertatem vendicatos

Causa erroris, 1. auaritia.

2. Causa erroris, vita libertas.

tos

tos fuisse, vetuit tamen, ne libertate hac ad
lasciuam & carnis petulantiam abuterentur.
Fore autem tales complures, ostendimus
suffICIENTER ex 1. Tim. 4. 1. vbi inquit,

In nouissimis temporibus futuros, qui attendant spiritibus erroris, Sicut & huius, præter duos superiores tertiam causam dat erroris, quòd charitatem & amorem veritatis contemptui habuerint 2. Thess. 2. 8. Tunc, inquit, reuelabitur ille iniquus (Antichristus scilicet) quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui, & destruct illustratione aduentus sui eum, cuius est aduentus secundum operationem Satanae, in omni virtute, & signis, & prodigijs mendacibus, & in omni seductione iniquitatis iis qui pereunt, eò quòd charitatem veritatis non receperunt vt saluifient. Ideo mittet illis Deus operationem erroris, vt credant mendacio. Libet huius rei certissimum exemplum de pseudo quodam Moyse adducere, cuius inter cæteros historicos meminit Nicephorus Calixtus lib. 14. cap. 40. Pseudo-Moyse quomodo fefelleris Iudæos.

3. Causa
erroris
contemptus
veritatis

Pseudo-
Moyse
quomodo
fefelleris
Iudæos.

genere erat, qui cùm per fraudem & dolium vitam peregisset, postremò etiam se Moysen illum esse assimilauit, & cælitus in Cretam à Deo propterea missum esse confinxit, vt eius loci Iudæos ipse per mare, perinde atq; olim Israelitas per rubrum sinum, duceret. Et passim ipsam insulam peragrans, vt se illum esse crederent, suavit: atq; vt opes quas haberent, pecuniaq; & possessiones omnes aspernarentur cohortatus est: se illos per mare nõ aliter quàm in arida in promissionis terram ducturum esse pollicitus. Atque illi vanis illius promissis decepti, res operasq; suas vbiq; neglexerunt, & facultates temerè quibuscunq; diripiendas permisere. Vbi dies constituta aduenit, qua proficisci debebant, ipse quidem confidentia & fastu plenus, eis præiit: illi verò hominem vnà cum coniugibus & ætate imbecilliore consecuti sunt. Itaq; eos in summum quendam scopulum in pelagus excurrentem duxit: atque inde conijcere seipsos in mare, veluti natantes & vrinantes iussit. Idq; ex illis quidam, statim vt imperatum eis erat, fecerunt, neq; deinceps apparuerunt. Quidam etiam in præcipitio saxi allisi interierunt. Et vniuersi illi, vel in vndis, vel in præcipitibus

saxi

taxis periissent: nisi Dei prouidentia, vix piscatores & alij mercatura victu quæritates, Christiani homines, subito affuissent, eosq; modis omnibus extrahentes seruasent. Tum primum fortasse qua dementia capti essent sentientes: alios quo minus se in fluctus proiicerent, prohibuerunt: eorum, qui ante id fecissent, interitum illis indicantes.

Qui sanè egrè in animo rem secum reputantes, & fraudem sine iudicio susceptæ fidei & credulitatis deprehendentes, vt miserabilem in modum enatarent sustinuerunt: & tandè pseudo Moysen illum comprehendere sunt aggressi. Verùm perficere id minimè potuerunt. Confestim enim ille disparuit, & magnam suspicionem præbuit, perniciosum quempiam dæmonem sub humana specie gentem eam in exitium produxisse. Proinde multi Iudæorum superstitioni nuncio remisso, in Creta Christianam religionem constanter susceperunt. Horum innumera propè fuit multitudo. Hactenus Nicephorus.

Hæc Satanæ est fallacia, hic dolus, hæc technæ, vt cū deceperit & præcipitauerit euanescat, & ad tempus discedat. Rectè ergo monet suos D. Petrus 2. Pet. 3. 17. dicens.

100 DE FALSIS PROPHETIS,

Vos igitur fratres, praescientes, custodite, ne insipientium errore traducti excidatis à propria firmitate. Quasi dicat cum Eccles. capit. 17. v. 26. Non demoreris in errore impiorum, néue dicas cum impijs Isai. cap. 30. 10. Loquimini nobis placentia, videte nobis errores. De qua re fusius cap. 6. egimus. His manet certa rerum omnium confusio. Con-

Maledicti tales erronei.

fusi sunt, inquit Isai. capit. 45. 16. & erubuerunt omnes: simul abierunt in confusionem fabricatores errorum. His exigua spes est sanctioris vitæ, mali enim homines & seductores, inquit D. Paulus 2. Tim. 2. 13. proficiunt in peius, errantes, & in errorem mittentes. His nulla Dei benedictio manet reliqua, si enim maledicto redduntur in sacris literis obnoxij, qui cæco Leuit. 19. 14. ponunt offendiculum, aut eundem errare faciunt in itinere, quid de huiusmodi pseudopropheta statuendum, qui cæci errant ipsimet, & alios cæcos in errorem ducunt itineris? utique id quod dicitur Deut. 27. 18. *Maledictus qui errare facit cæcum in itinere, & dicet omnis populus Amen*, scilicet super illorum maledictionem. Quod si verò certum horum errorum signum à me queras, quò discernere eos à cæteris possis, hoc certissimum habeas argumentum. Si quid do-

Quo signo cognoscuntur erronei.

cent,

cent, quod ab Apostolicæ Ecclesiæ authoritate deductum non animaduertes, & sic nec ipsam Apostolicam Ecclesiam audiant docentem. Id quod clarissimè docet D. Iohannes Apostolus I. Ioan. 4. 6. *Nos, inquit, ex Deo sumus: Qui nouit Deum, audit nos. In hoc cognoscimus spiritum veritatis, & spiritum erroris.* Causas verò quas ij, qui à falsis prophetis in errorem pellecti sunt, prætendunt, easdem planè esse arbitror, quas olim tempore D. Augustini Donatistæ, antequam Imperatorum legibus ab erroribus abstraherentur, & ad Ecclesiæ gremium reuocarentur, prætendebant. De quibus D. Augustinus tom. 2. epist. 48. ad Vincentium propè medium.

Primò licet manifestè veritate ipsa nostrorum dogmatum conuicti essent, tamè timore offensionis suorum amicorum cõuersionem differebant, non attendentes ad id Matth. 10. 37. *Qui amat patrem aut matrem plus quàm me, non est me dignus, & qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus.*

Secundò propter obduratæ consuetudinis vinculum, quo hæreticis iungebatur, iuxta id Prouerb. 29. 19. *Seruus verbis rara con-*
non potest erudiri: quia quod dicis intelligit suetudo.

I 3

Et re-

*Causæ
quinque
quas ij q
in errore
versatur
& manè
præterdunt.*

*1. causa,
amor a-
micorum*

2. obdu-

Et respondere contemnit: aut id Ier. 13. 23. *Si mutare potest Ethiops pellem suam, aut pardus varietates suas: Et vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum.*

3. *Causa
sotordia.*

Tertiò torpor & sotordia, quæ fastidium affert in indaganda veritate, cum in rebus temporalibus atque huius sæculi multò sint diligentiores. *Si enim, ut est Sapient. cap. 13. 9. tantum potuerunt scire ut possint estimare hoc sæculum: quomodo huius dominum non facilius innenerunt?*

4. *mēda-
cia aduer-
sariorum*

Quartò multis aditū & reditum ad Ecclesiam obserabant rumores maledicorū, & excogitata in veram Ecclesiā mendacia (quæ animaduertunt maximè ij, qui post liminio ad partes nostras concesserunt) ignorantes dictum Christi Matth. 5. 11. *Beati cum maledixerint vobis homines, Et persecuti vos fuerint, Et dixerint omne malum aduersum vos mentientes: propter me: gaudete Et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis: sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos. Et id psal. 54. Maledicent illi, Et tu benedices: Et non dabis in eternum fluctuationem iusto.*

5. *contra
Adiapho-
ristas.*

Quintò, quod multi nihil interesse credebant, ut iam Adiaphoristæ, in qua quisque parte Christianus esset, an in parte Ecclesie,

elefiæ, an in parte Donati, ideo permanebant in parte Donati, maximè quia ibi nati erant, ignorantes illud Eliæ prophætæ ad omnem populum 3. Regum capit. 18. ver. 21. *Vsquequo claudicatis in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini eum: si autem Baal, sequimini illum.* Sed si propterea vos nos odistis, quia hæc scribendo & dicendo errore aliquo duci & perire non permittimus, respondeo cum D. Augustino tom 2. epistola 166. contra Donatistas, id Deo dicite, minantem malis pastoribus & dicentem Ezech. 34. Quod errauerat non reuocastis, & quod perierat non requisistis, &c.

